Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2018

Versie: uitgebreid verzoek

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn op hoofdlijnen:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie
- het college geeft een toelichting op deze verklaring
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college

De vangnetuitkering is gebaseerd op een solidariteitsprincipe tussen gemeenten: de vangnetuitkeringen worden bekostigd uit het macrobudget van twee jaar na het tekortjaar. Deze aanvraag beoogt, naast de gemeenteraad, ook andere gemeenten inzicht te geven dat het college inspanning heeft geleverd om het tekort te reduceren.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college kan een vangnetuitkering uitsluitend aanvragen via dit aanvraagformulier, dat is vastgesteld door de minister. Elke aanvraag geldt alleen voor het betreffende tekortjaar. Bij een volgend tekort (boven de risicodrempel) moet dus opnieuw een aanvraag worden ingediend.

Met een ingevuld aanvraagformulier geeft het college de gemeenteraad inzicht in de getroffen maatregelen om het tekort te reduceren. Een belangrijke veronderstelling bij het vangnet is dat gemeenteraad en college regelmatig in gesprek zijn over ontwikkelingen in het bijstandsvolume (bijv. middels kwartaalrapportages). Op dit niveau wordt inhoudelijk gesproken over maatregelen (beleid en uitvoering) om eventuele tekorten te reduceren.

Het college dient het ingevulde aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2019 hebben ontvangen. De Toetsingscommissie beoordeelt de aanvraag procedureel. Dit betekent dat wordt beoordeeld of het college en de gemeenteraad een aantal processtappen hebben doorlopen: het tekort is groter dan de drempelwaarde; het college heeft in de verklaring toegelicht dat maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren en de gemeenteraad heeft ingestemd met de verklaring. De commissie geeft dus geen inhoudelijk oordeel over de aanvraag. Vervolgens adviseert deze commissie de Minister. Deze adviezen worden in beginsel overgenomen.

Voor een verdere toelichting op dit formulier wordt verwezen naar de informatie op de website: https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2018.

Wat wordt verwacht van gemeenteraadsleden?

Hieronder verklaart het college maatregelen te hebben getroffen om het tekort te reduceren. De gemeenteraad wordt gevraagd om in te stemmen met de verklaring van het college. Met deze instemming bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

1. Verklaring college bij een <u>uitgebreid verzoek</u>

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

A. Analyse van de oorzaken van het tekort
B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
D. Ondertekening door het college

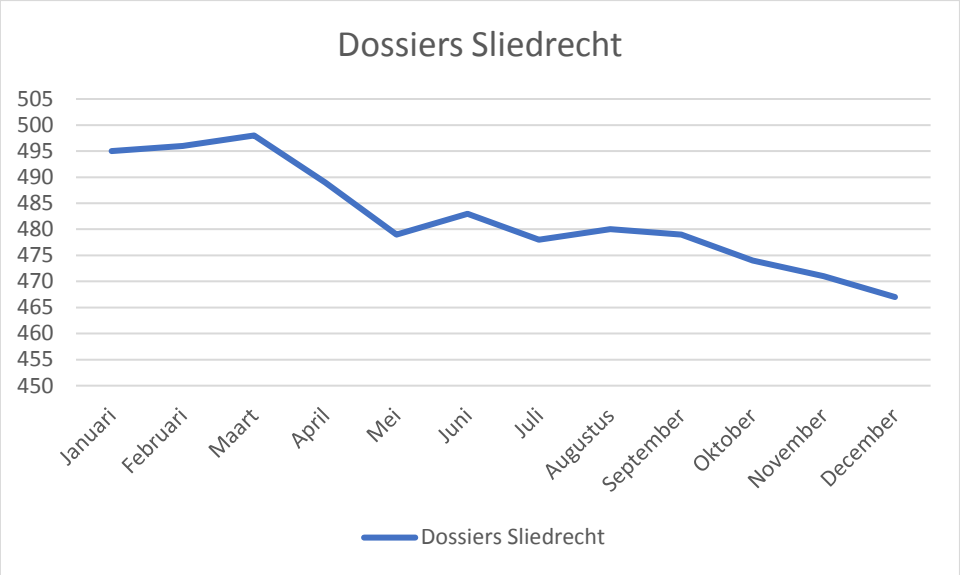
A. Analyse van de oorzaken van het tekort

In 2018 is het bijstandsbestand in Sliedrecht flink gedaald. Daar waar de teller per 1 januari 2018 nog op 467 uitkeringsdossiers stond, was de eindstand op 31 december 423 dossiers. Een daling van maar liefst 9,4%. Een positieve ontwikkeling dus, die mede te danken is aan het verbeterde economische klimaat landelijk, maar ook in de regio. Het aantal vacatures is toegenomen, wat gunstig is voor het plaatsen van de doelgroep. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is dat het, ondanks een gunstig economisch klimaat, steeds moeilijker wordt om de doelgroep van de Participatiewet te plaatsen. Dit heeft te maken met het feit dat de doelgroep van de Participatiewet complexer is geworden. Daar waar inwoners voorheen bijvoorbeeld in de Wajong of de Wsw zouden instromen, vallen zij nu onder de Participatiewet. Voor deze doelgroepen geldt dat zij een relatief grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt, waardoor sprake is van een mismatch tussen vraag en aanbod. Het vergt dan ook de nodige inzet van instrumenten om deze veranderende doelgroep alsnog naar werk te bemiddelen, wat een verhoogde druk op de toch al schaarse middelen tot gevolg heeft.

De regio Drechtsteden blijkt uit de cijfers nog steeds een gunstig vestigingsklimaat te hebben voor de doelgroep van de Participatiewet. In 2018 zijn er 142 uitkeringsdossiers opgestart als gevolg van verhuizingen naar de Drechtsteden. Het college heeft hier beperkt invloed op, door hierin o.a. gezamenlijk op te trekken met de wooncorporaties. Ook op de bevolkingssamenstelling in Sliedrecht heeft het college beperkte invloed. Denk aan de verhouding autochtonen/allochtonen en de Human Capital Index, zorggebruik, verslavingen, etc, welke een voorspellende waarde hebben voor instroom in de bijstand.

Een belangrijke factor die door het college wel kan worden beïnvloed, is preventie. Voorkomen is beter dan genezen. In de Drechtsteden, en dus ook in Sliedrecht, wordt hier op verschillende manieren invulling aan gegeven. Wanneer inwoners zich voor een bijstandsuitkering melden, wordt in eerste instantie altijd naar de mogelijkheden gekeken om instroom in de bijstand te voorkomen. Hierbij valt te denken aan het matchen met een werkgever of het doorgeleiding naar een opleiding. In onderdeel B meer hierover. Daarnaast wordt nauw met het UWV samengewerkt, om ervoor te zorgen dat inwoners die tegen het einde van de looptijd van hun WW-uitkering zitten, niet instromen in de bijstand. Door deze samenwerking is het in 2018 gelukt om 127 inwoners met een aflopende WW-uitkering naar de arbeidsmarkt te bemiddelen, nog voordat zij in de bijstand terechtkwamen.

De afgelopen is telkens fors ingezet op uitstroom uit de bijstand. Tegelijkertijd is de instroom de afgelopen jaren eveneens hoog geweest. Wanneer deze instroom nader onder de loep wordt genomen, is de constatering dat de instroom flink is beïnvloed door de huisvesting van statushouders; een doelgroep waarvan de verwachting is dat deze door verschillende omstandigheden (taalbeheersing, opleiding, psychosociale problematiek) extra aandacht nodig heeft om duurzaam uit te kunnen stromen.

B. Uitgevoerde interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne (B1) en externe maatregelen (B3) zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Bij B2 wordt beschreven wat de wijze van consultatie was om te komen tot externe maatregelen.

B1. Interne maatregelen

De gemeente Sliedrecht maakt onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden. In de Drechtsteden worden verschillende maatregelen getroffen om het bijstandsbestand te beïnvloeden en de tekorten daarmee te verkleinen. In alle 7 de regiogemeenten, dus ook in Sliedrecht, wordt wat betreft de Participatiewet hetzelfde regionale beleid gevoerd. De Sociale Dienst Drechtsteden is hierin de uitvoerende instantie. De belangrijkste en meest effectieve maatregel die kan worden ingezet, is toeleiding naar werk.

De belangrijkste uitstroom- stimulerende instrumenten die hierbij worden ingezet zijn de volgende:

- Loonkostensubsidie en detacheringen: de loonkostensubsidie wordt verstrekt om de werkgever voor de verminderde productiviteit te compenseren. Tot de doelgroep

loonkostensubsidie behoren personen van wie is vastgesteld dat zij met voltijdse arbeid niet in staat zijn tot het verdienen van het wettelijk minimumloon, doch wel mogelijkheden hebben tot arbeidsparticipatie.

- Jobcoaching: bij plaatsingen van de doelgroep met een arbeidsbeperking wordt vaak begeleiding geboden in de vorm van jobcoaching. Het doel van jobcoaching is om de belanghebbende te begeleiden naar een situatie waarin hij/zij uiteindelijk zonder, of met zo min mogelijk begeleiding regulier aan het werk kan bij een werkgever. Het gaat er dus om de plaatsing zo duurzaam mogelijk te maken en de werknemer te laten groeien;
- Baanbonus: een ander instrument dat wordt ingezet om duurzame uitstroom te bevorderen, is de baanbonus. De baanbonus is een tegemoetkoming voor een werkgever die een persoon uit de doelgroep Participatiewet vooraf de zekerheid biedt op een arbeidsovereenkomst van minimaal 6 maanden, op basis waarvan deze persoon uitkeringsonafhankelijk moet worden. Met andere woorden, zonder deze arbeidsovereenkomst zou belanghebbende nog (deels) in de uitkering zitten;
- Plan rondom statushouders: statushouders hebben door verschillende omstandigheden een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Denk aan taal, opleiding, werknemersvaardigheden, maar zeker ook de psychosociale problematiek waar een groot deel van de doelgroep mee kampt. Om deze reden is eind 2016 het project Impuls Statushouders gelanceerd in de Drechtsteden. Kort gezegd houdt de aanpak in dat vanaf het moment van huisvesting in een van de Drechtsteden, werk wordt gemaakt van de re-integratie/participatie van statushouders. Dit wordt gedaan door o.a. een welkomstmodule (het reilen en zeilen in NL), taalwerkstages, inzet vanuit een menukaart (met o.a. cursussen en opleidingen) en plaatsingen bij werkgevers. Deze aanpak wordt doorgezet.

Los van deze instrumenten die worden aangewend om de uitstroom te bevorderen, wordt ook ingezet op preventie. Immers, het is altijd beter om te voorkomen dat inwoners instromen in de bijstand.

De belangrijkste instroom-beperkende maatregelen zijn de volgende:

- Instroompreventie aan de poort: bemiddeling direct naar werk of voorlichting over voorliggende voorzieningen;
- Inzet doelgroep max-WW: samenwerking met het UWV binnen Baanbrekend Drechtsteden door aanpak op max WW, waarbij vroegtijdig mensen met een WW-uitkering worden bemiddeld om zo te voorkomen dat zij uiteindelijk een bijstandsuitkering aanvragen.
- Actieve benadering van leerlingen uit praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en MBO Entree;
- Actieve benadering van voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie door de Matchmaker, in samenwerking met Bureau leerplicht en voortijdig schoolverlaten.

B2. Toelichting consultatie t.b.v. externe maatregelen

Om tot de genoemde maatregelen te komen, is zowel intern als extern samengewerkt. Dat is nodig om tot de juiste inzichten te komen, waarop vervolgens acties op kunnen worden uitgezet. De wijze waarop dit is gedaan, verschilde telkens, naargelang het onderwerp en het specifieke vraagstuk. Gedacht kan worden aan inspiratiesessies met relevante stakeholders, werknemersbijeenkomsten, samenwerking met kennisinstituten en adviesbureaus en literatuuronderzoek.

B3. Externe maatregelen

Naast de interne inspanningen, zijn verschillende externe activiteiten ontplooid met als doel het opdoen van inspiratie en kennis om in de Sliedrecht en in de rest van de regio toe te passen. Voorbeelden van deze externe maatregelen zijn:

- Deelname aan bijeenkomsten van de Programmaraad: de Programmaraad organiseert een aantal keer per jaar de Praktijkdag van de Programmaraad. Op deze dag worden verschillende workshops georganiseerd, waarin kennis over uiteenlopende onderwerpen in het sociaal domein wordt gedeeld. Vanuit de Drechtsteden worden deze Praktijkdagen structureel bezocht;
- Deelname aan Platform Participatie en Werk: ook Stimulansz organiseert jaarlijks een aantal keer bijeenkomsten waarin telkens presentaties worden gegeven over actuele thema's uit het sociaal domein. Zeer handig om snel kennis te nemen van de laatste ontwikkelingen in het land en de Haagse politiek;
- Ook in 2018 is verschillende malen gebruikgemaakt van kennis van adviesbureaus, bijvoorbeeld inzake het beloningsbeleid in de bijstand. De adviezen worden altijd meegenomen in de overwegingen bij beleidsvorming. Met deze externe kennis en adviezen wordt het college in staat gesteld om keuzes beter te kunnen maken;

<u>Nieuwe maatregelen</u>

De afgelopen jaren is flink geïnvesteerd in de uitstroom, met mooie resultaten tot gevolg. Hiermee is het 'laaghangend fruit' echter wel meteen grotendeels geplukt. De doelgroep die overblijft, kenmerkt zich over het algemeen door een grotere mate van complexiteit, welke ervoor zorgt dat bemiddeling naar werk extra inzet vergt. Alternatieve ideeën zijn daarom nodig om het bijstandsbestand blijvend te kunnen laten afnemen. Hierna worden voorbeelden genoemd van activiteiten/projecten die hiertoe zijn opgezet:

- De werkervaringsweg: we zien dat de doelgroep van de Participatiewet qua samenstelling aan het veranderen is. Doelgroepen die voorheen (voor 2015) in een andere wet zouden instromen (bijvoorbeeld Wajong of Wsw), stromen nu in de Participatiewet in. Er is meer inzet nodig om ook deze doelgroepen te kunnen bewegen naar een baan. Hiertoe is de werkervaringsweg opgezet: een traject waarbij inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt gedurende een aantal maanden werknemersvaardigheden opdoen in een werksetting, om vervolgens de stap naar een betaalde baan te kunnen maken.
- Het huidige instrumentarium dat wordt ingezet in de bijstand, is met name werkgeversgericht. In het beleid zitten nog te weinig prikkels voor uitkeringsgerechtigden om zich uit de bijstand te werken. Aan een extern bureau is gevraagd om advies uit te brengen over hoe deze werknemersgerichte beloningsstructuur er uit zo kunnen zien. Met dit advies onder de arm wordt nu een beleidsvoorstel voorbereid;

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie. **Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.**

De opgave die de Drechtsteden met betrekking tot het sociaal domein hebben, is om inwoners te helpen in hun zoektocht naar zelfstandigheid. Daarbij is werk het meest effectieve middel. Immers, werk biedt structuur, het is een zinvolle dagbesteding- en ook niet onbelangrijk- met werk wordt inkomen gegenereerd. Het beleid in de Drechtsteden is er dan ook op gericht om inwoners te helpen bij hun re-integratie. Tegelijkertijd worden werkgevers gecompenseerd wanneer zij personen uit de doelgroep van de Participatiewet in dienst nemen. Het is namelijk van belang dat alle inwoners een kans krijgen om zich te bewijzen, en daarvoor is het ook nodig om werkgevers over te halen om hen deze kans ook te bieden.

Met de maatregelen die worden getroffen wordt verwacht dat de instroom wordt beperkt en de uitstroom zoveel mogelijk wordt gestimuleerd. Dit zal uiteindelijk moeten leiden tot kostenbesparingen (kosten uitkering, bemiddeling, begeleiding, etc.), waarmee toekomstige tekorten worden tegengegaan. Het is moeilijk een inschatting te maken van het verwachtte effect van de eerder genoemde interne en externe maatregelen. Duidelijk is echter, en dat laten cijfers uit het verleden zien, dat het structureel blijven inzetten op preventie en duurzame uitstroom nodig is om het bijstandsbestand te beteugelen. Hierbij is het belangrijk dat de blik naar buiten (inspiratie halen uit de rest van het land, inwinnen van advies) blijft bestaan en dat inzichten die hieruit worden verkregen worden meegenomen in de beleidsontwikkeling. Zodoende wordt constant gewerkt aan het hoofddoel: inwoners zo zelfstandig mogelijk mee te laten doen in de samenleving.

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sliedrecht verklaart dat het voor 15 augustus 2019 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: _____

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar:

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar:

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe maatregelen, het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2019.

De gemeenteraad van de gemeente Sliedrecht stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen.

Datum: _____

Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar:

De griffier,

Naam van de ondertekenaar:

Toelichting op het aanvraagformulier bij het uitgebreide verzoek voor de ambtelijke ondersteuning van het college

Voor de juistheid en de beoordeling van de aanvraag is het niet toegestaan dat u het format van de pagina's aanpast.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2018 dient uiterlijk op 15 augustus 2019 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2019 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

U vindt onderaan dit formulier meer achtergrondinformatie over de aanvraagprocedure, de wet- en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa. Op de website www.toetsingscommissievp.nl kunt u meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag.

Waarom zijn er twee versies van dit formulier?

Van dit formulier bestaan twee versies: 'basisverzoek' en 'uitgebreid verzoek'. De versie die u moet gebruiken is afhankelijk van het volgende:

- indien uw gemeente zowel over 2016 als over 2017 geen vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'basisverzoek'.
- indien uw gemeente over 2016 en/of over 2017 wel een vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'uitgebreid verzoek'.

De verklaring van het college verschilt tussen een 'basisverzoek' en een 'uitgebreid verzoek'.

Hoe is het aanvraagformulier opgebouwd?

De vangnetaanvraag bestaat uit twee gedeelten:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring
2. De instemming van de gemeenteraad

Onderdeel 1 bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag kunt u het antwoord invoegen. U kunt

eventueel tabellen of grafieken invoegen. U kunt aangegeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag. Hieronder wordt per vraag aangegeven wat verwacht wordt van de beantwoording.

Daarna dient in onderdeel 2 de gemeenteraad te tekenen voor haar instemming met de verklaring van het college. Dit mag niet worden vervangen door het in- of toevoegen van een gemeenteraadbesluit.

Toelichting per vraag

Het college van de tekortgemeente verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Alle vragen moeten worden beantwoord. Hieronder staat een toelichting bij vraag A, B en C. Hieronder staan suggesties bij vraag A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld.

Onderdeel A

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt een analyse van de oorzaken van het tekort beschreven.

Suggesties bij de beantwoording van A

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welke moment het college heeft gesignaleerd dat opnieuw een tekort zou ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij ook gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2018[1] en/of de Benchmark van Divosa[2].
- U kunt in de analyse ook beschrijven wat het effect is van getroffen maatregelen in voorgaande jaren.

[1] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2017/10/12/rekentool-verdeelmodel-bijstandsbudgetten-2018
[2] www.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark

Onderdeel B

Indien uw gemeente over 2016 en/of 2017 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college over 2018 aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering moet het college verklaren dat interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan verdere reductie van het tekort. Omschrijf de interne maatregelen onder B1 en de externe maatregelen onder B3. Bij B2 beschrijft u per maatregel hoe de externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot deze externe maatregel.

Hieronder staat toegelicht wat wordt bedoeld met 'externe maatregelen'.

- *Waar moet ik op letten bij het beantwoorden van vraag B?*
  Van het college wordt verwacht duidelijk te beschrijven hoe externe consultatie heeft plaatsgevonden en hoe deze consultatie heeft geleid tot de getroffen externe maatregelen. Omschrijf hoe een externe maatregel tot stand is gekomen, hieruit moet blijken dat het college actief extern consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel.
- *Wat is een externe maatregel?*
  Met 'externe maatregel' wordt bedoeld: een maatregel die is getroffen naar aanleiding van externe consultatie. Voorbeelden van externe consultatie zijn onder andere gebruik maken van goed werkende maatregelen van andere gemeenten, inwinnen van advies bij andere gemeenten, gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, bijeenkomst van Divosa, gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking of advies van een adviesbureau.
- *Wat wordt aangemerkt als 'extern'? Enkele aandachtspunten:*
  - Externe consultatie betekent consultatie met een organisatie buiten de grenzen van de gemeente. Een veel gestelde vraag is of een WGR, ISD of RSD als extern wordt aangemerkt. Het antwoord hierop is, dat het voor de hand ligt dat de consultatie buiten een gemeenschappelijke regeling (ISD of RSD) plaats vindt. Omdat dit echter niet tijdig (namelijk voor 1-1-2018 op de website en in het beoordelingskader van de commissie) is gecommuniceerd, wordt dit voor de vangnetuitkering 2018 nog als goed gerekend. Vanaf de vangnetuitkering 2019 en later is dat niet meer het geval.
  - Het samenwerken met een externe partij voldoet als 'externe maatregel' indien binnen deze samenwerking consultatie heeft plaatsgevonden. Beschrijf duidelijk op welke wijze de consultatie in deze samenwerking heeft geleid tot de getroffen maatregel.
  - Het uitvoeren van een maatregel door een externe partij voldoet pas als 'externe maatregel' indien deze maatregel is getroffen naar aanleiding van consultatie van een externe partij (dat kan de uitvoerende partij zijn). Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt.

- *Wanneer moeten maatregelen zijn getroffen?*
  De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van inlevering van het verzoek. Een (interne of externe) maatregel moet daadwerkelijk zijn getroffen voor de datum van indiening.
- *Moet het steeds een nieuwe maatregel zijn?*
  Van het college wordt verwacht om te analyseren wat de oorzaken zijn van het tekort, wat hieraan inmiddels is gedaan en wat hiervan de effecten per jaar zijn. En vervolgens of, in dat licht, al dan niet nodig is om tot extra maatregelen te komen ten einde het tekort verder te reduceren.
  Die afweging is aan het lokaal bestuur. Het college dient wel de gemeenteraad inzicht te verschaffen over deze afweging. Deze afweging dient dan ook in dit onderdeel te worden beschreven.
  In alle gevallen dient het college externe maatregelen te nemen. Dat kunnen ook, afhankelijk van de hiervoor genoemde afweging, bestaande maatregelen zijn, die in hun effect meerjarig doorlopen .
- *Wat wordt bedoeld met '(aanvullende)' maatregelen*
  Hiervoor is aangegeven of het steeds nieuwe maatregelen moeten zijn. Dit is een afweging van het lokaal bestuur. Om die reden wordt het woord 'aanvullende' tussenhaakjes gezet.

Suggesties bij de beantwoording van B

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen eerder getroffen maatregelen (voorafgaande jaren) en nieuwe (nog te treffen, lopende het jaar tot indiening).
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan en waaraan uw gemeente een bijdrage levert.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Onderdeel C

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de verdere tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect. Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage aan* de reductie van het tekort.

In de regelgeving staat dat het college verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen. Het tekort verder reduceren betekent dat het college

inzichtelijk maakt dat het maatregelen heeft getroffen waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan het verder reduceren van het tekort ten opzichte van voorgaande jaren. Verder reduceren kan ook worden geïnterpreteerd als maatregelen die een reducerend effect hebben op de stijging van de uitgaven. Dus wordt hier verwacht om inzichtelijk te maken dat maatregelen zijn getroffen waarmee het college verwacht/beoogt de eerdere bijdrage aan de neerwaartse trend te vervolgen.

De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen en geeft ook geen oordeel over de mate van tekortreductie. De commissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag.

Het college dient de gemeenteraad inzicht te verschaffen dat met alle getroffen maatregelen te samen sprake is van een extra (optimale) inspanning om het tekort te reduceren.
Het verklaren en dit inzichtelijk maken is voldoende.

Hierop wordt niet inhoudelijk, maar slechts procedureel getoetst (wordt dit door de verklaring van het college e.e.a. voldoende inzichtelijk aan de gemeenteraad). De commissie beoordeelt of de beoogde stappen worden beschreven.

Suggesties bij de beantwoording van C

- Geef inzicht in de redenering op basis waarvan het college verwacht dat het tekort verder reduceert met de onder B genoemde maatregelen.
- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.
- U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.
- U kunt aangeven op welke wijze het college de effecten van de maatregelen monitort.

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wet- en regelgeving

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring van het college voor een basisverzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring van het college voor een uitgebreid verzoek kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2018 kunt u vinden op: www.toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast heeft Divosa een factsheet maatregelen uitgegeven.